

YALÇIN BEY'İN DİKKATİ VE NUR SURESİNE YAPTIĞIMIZ TEFSİRİN BİLİMLE DOĞRULANMASI (3)

(...dünden devam)

Dediğimiz gibi bu âyet üzerinde tefsirler yapılmış, müstakil eserler yazılmıştır. Bunların en ünlüsü, İmam Gazâlî'nin, vaktiyle Türkçeye çevirmiş olduğumuz *Mişkâtü'l-envâr* (NurlarFeneri) adlı eseridir. Şimdi bu eserin özetini sunmak istiyoruz. Gazâlî özetle şöyle diyor:

Gerçekleri açıklayan, doğru yolu gösteren vahiyler nûrdur. Bu nûr, Elçiye başkasından gelir. Çünkü vahyi ona getiren melektir: *"Onu senin kalbine güvenilir rûh indirdi"* (Şu'arâ' Sûresi: 193),
"De ki: Onu, Kutsal

Rûh, Rabbinden gerçek olarak indirdi"
(Nahl Sûresi: 102)

Demek ki Elçinin kalbine akan nûr, ona melek aracılığı ile verilmektedir. Melek de bu nûru Allah'tan alır. Bu nûrun kaynağı Allah'tır. Bu nur, Allah'tan meleğe, melekten Elçiye, Elçiden de insanlara taşar.

Nûr, başka varlıkları gösteren, açığa çıkaran şeydir. Bütün varlıkları açığa çıkarıp gösteren Allah'tır. Öyle ise Allah, gökleri ve yeri gösteren nûrdur. Gökler ve yer O'nun tecellîsinin eseri, O'nun parıltısıdır. O'ndan taşmıştır. Parlaklığını anlatmak için bu nûr, içinde lâmba bulunan bir mişkâta benzetilmiştir. Mişkât, etrafı camlı kandil veya duvara açılan, lâmba koymağa mahsus oyuğa denir. İçinde yanmakta olan yağın ışığını toplayıp yansıtan bu kandil veya oyuk, tıpkı parıl parıl parlayan bir inciye benzer. Bu kandilin yağı da öyle yararlı bir zeytin ağacından gelir ki yanmakla tükenmez, ışığı azalmaz. Doğu veya batı tarafında değildir ki sadece üzerine güneş vurduğu zaman ışık versin. Bunun nuru kendindendir. Tükenmeyen yağı, ateş değmese de yanacak kadar sâftır. Işıklar birbiri üstüne yığılmış, parıl parıl parlar. İşte Allah'ın nûru böyle parlaktır.

Gazâlî'ye göre yokluk karanlıktır, varlık nûrdur. Allah'tan başka herşey kendi zatında karanlık(yok)tur. Her şey, Allah'ın ortaya çıkarmasıyla var olur. Ortaya çıkan her varlık, Allah'ın aydınlatmasıyla var olmuştur. Mutlak nûr Allah'tır. O'ndan başkasına ancak mecâzen nûr denebilir. Zuhûrunun şiddetinden dolayı O Gerçek görünmez, O'nun

parıltıları olan varlıklar görünür. Onları gösteren O'dur. "Zuhûrunun şiddetinden dolayı yaratıklardan gizlenen Zât ne yücedir!" (Mişkâtü'l-Envâr, Mefâtîh: 23/230)

Nûr, ışık demektir. Işık, aslında kâinattaki esir dalgalarının, zihinde uyandırdığı izlenimden ibarettir. Şu engin uzay, çeşitli frekanslardaki dalgalarla doludur. Bu esir dalgalarının uzunlukları ayrı ayrı olduğundan bunlardan kimi duyularımızda ses, kimi ışık olur. Biz bu dalgaları değil, bunların zihnimizdeki izlenimlerini algılarız. Dalgalar da hareketten ibarettir. Demek ki ışık, kâinâtı dolduran Esîr içindeki dalgalanmalardan, yani hareketten ibaret olan bu dalgaları değil, bunların görüntülerini algılarız. Gördüğümüz, işittiğimiz, kokladığımız, tattığımız ve dokunduğumuz şeyler aslında algılayamadığımız bir âlemin hareketlerinden başka bir şey değildir. Demek ki gerçek varlık, şu görüntülerin arkasındadır. **Aslında madde âlemi, enerjinin çeşitli oranlarda yığılmasından ibarettir.**

Enerji nûrdur. Demek ki

bu âlem, nûrun görüntülerinden ibarettir.

İşte bu nûr, Allah'ın nûrudur. Bu kâinât, İlâhî nûrun görüntülerinden ibarettir. Biz nûrun kendisini değil, görüntülerini görürüz. Çünkü görüntüyü meydana getiren gerçeği görecektir, algılayacak duyulara sahip değiliz.

(devamı yarın..)